

Transparentní veřejné zakázky

Velkou novelu zákona z dílny Ministerstva pro místní rozvoj projedná sněmovna na své červnové schůzi. Cílem novely je větší transparentnost zadávacího procesu a omezení korupčních příležitostí. V konečném důsledku nám všem tento zákon ušetří ročně desítky miliard korun z veřejných rozpočtů.

Novela zásadním způsobem zasahuje do oblasti zveřejňování informací o veřejných zakázkách. Druhou oblastí je vytváření zadávacích podmínek tak, aby bylo ztíženo šít zakázky na míru.

V novele podporuji hlavně tyto body:

- a)** na polovinu se snižují limity, od nichž je nutno vypsát výběrové řízení. U veřejných zakázek na dodávky a služby činí 1 milion Kč a u zakázek na stavební práce 3 miliony Kč (od roku 2014 se limit sjednotí na 1 milion Kč)
- b)** ruší se možnost losování vítěze. To znamená, že by se již neměly stávat situace jako karlovarská losovačka.
- c)** drahé zakázky bude muset schvalovat vláda, nebo zastupitelstvo (drahá zakázka je v zákoně definovaná pod pojmem významná zakázka - na státní úrovni je to zakázka v hodnotě nad 300 miliónů Kč)
- d)** zavádí se povinnost využívat elektronických aukcí, které mnohdy zlevnily zakázky až o 40%
- e)** omezuje se prostor pro zadávání nesmyslných kvalifikačních požadavků (např. existovaly případy, kdy se do kritérií pro výstavbu čističky uvedlo, že firma, která ji bude stavět, musí mít

šest nákladních lodí). Tomu pomůže opatření, že ten, kdo zakázku vypisuje, musí podepsat prohlášení o tom, že na trhu existují min 3 dodavatelé a kvalifikační kritéria musí zdůvodnit)

f) zdvojnásobení sankcí, které může ÚOHS ukládat

g) doložení jmen těch vlastníků u firem s anonymními akciemi, kteří mají ve firmách ucházející se o zakázky více než 10% podíl

Rozšíření pravomocí NKÚ

Vláda v souladu se svým programovým prohlášením předložila návrh zákona, který rozšiřuje pravomoci NKÚ ke kontrole samosprávy, vysokých škol a veřejnoprávních médií. V rozporu s koaliční smlouvou se však předložený návrh nevztahuje na obchodní společnosti s majetkovou účastí státu a samospráv, tedy na firmy jako ČEZ, ČD, dopravní podniky, ale i firmy ke svozu komunálních odpadů atd.

Vezmeme-li v úvahu, že 7 největších společností s majetkovou účastí státu hospodaří ročně s finančními prostředky převyšujícími 600 mld a představujícími více než 60% příjmů státního rozpočtu, je to více než na pováženou. Navíc mezi státním podnikem a soukromou společností, v níž má stát majoritní podíl nejsou zásadní rozdíly, který by ospravedlňovaly rozdílnou kontrolu hospodaření.

Podporuji proto pozměňovací návrh, který umožní NKÚ kontrolovat i obchodní společnosti, ve který má stát, kraje nebo obce větší než 50% majetkovou účast.

Zavedení trestní odpovědnosti právnických osob

Zákon dosáhne na ty případy, kdy není jasné, kdo konkrétně za daný trestný čin odpovídá. Vztahy managementu a statutárních orgánů ve společnostech jsou záměrně tak propletené, že vysledovat trestně odpovědného konkrétního člověka je velmi obtížné, ne-li nemožné. Často se

také stává, že na místo odhalené fyzické osoby nastupuje jiná a firma v nezákonných aktivitách pokračuje. Navíc zisky z trestné činnosti nezůstávají na účtech těchto osob, ale plynou jinam a není je možné odčerpat.

Tímto zákonem taktéž dostojíme závazkům mezinárodních smluv, za jejichž neplnění jsme již řadu let kritizováni.

Citelně mi však v taxativním výčtu prohřešků, za které může být firma potrestána, chybí trestné činy v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek a porušováním pravidel hospodářské soutěže. Budu proto v této souvislosti prosazovat přijetí pozměňovacího návrhu.

Příprava zákona o lobbingu

Na podzim roku 2010 jsem vyhlásila studentskou soutěž o nejlepší esej na toto téma. Partnerem celé akce byla organizace Transparency International ČR. Ceny vítězům předali společně se mnou Radek John a David Ondráčka. Na tuto první fázi navázaly expertní kulaté stoly, jejichž cílem bylo vytvořit konkrétní doporučení v podobě strukturovaných stanovisek pro Ministerstvo vnitra, které má přípravu zákona na starosti.

Organizátorem expertní části byla nezisková organizace Respekt institut, ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR, s podporou nadace OSF, Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze a Norského velvyslanectví v Praze.

[Joomla SEO powered by JoomSEF](#)